

1. IDENTYFIKACJA PREPARATU, IDENTYFIKACJA PRZEDSIĘBIORSTWA

Nazwa handlowa	LB4002 LAKIER BEZBARWNY VHS
Zastosowanie preparatu	Do pokrywania baz rozpuszczalnikowych i wodnych.
Producent	HAYA M. Bukowski i Wspólnicy Spółka Jawna
Adres	Górki 5A, 66-431 Santok, Polska
Telefon	0048-95-7288305
Fax	0048-95-7288307
E-mail osoby odpowiedzialnej za kartę charakterystyki:	haya@haya.pl
Telefon alarmowy	0048-0603923171 (czynny całą dobę)

2. IDENTYFIKACJA ZAGROŻEŃ

Preparat jest zaklasyfikowany jako preparat łatwopalny. Działa szkodliwie na organizmy wodne. Może powodować długo utrzymujące się niekorzystne zmiany w środowisku wodnym. Długotrwały lub wielokrotny kontakt ze skórą może powodować wysuszenie lub pękanie skóry. Pary mogą wywoływać uczucie senności i zawroty głowy.

3. SKŁAD I INFORMACJA O SKŁADNIKACH

Nazwa substancji niebezpiecznej	Zakres stężeń w %	Nr rejestracji	Nr CAS	Nr EC	Symbole niebezpieczeństwa
Octan n-butylu	10 – 20	–	123-86-4	204-658-1	R10, R66, R67
Keton izobutylo-metylowy	10 – 20	–	108-10-1	203-550-1	F, R11, Xn; R20, Xi; R36/37, R66
Bis (1,2,2,6,6-pentametylo-4-piperydylo) sebacynian	< 0,5	–	41556-26-7	255-437-1	Xi; R43, N; R50/53

Pełen tekst zwrotów R przytoczony został w punkcie 16 karty.

4. PIERWSZA POMOC**Informacje ogólne**

W przypadku utrzymujących się objawów lub jakichkolwiek wątpliwości zasięgnąć porady medycznej.

Po narażeniu drogą oddechową

Wyprowadzić poszkodowanego z miejsca narażenia na świeże powietrze. Zapewnić ciepło i spokój.

W przypadku zatrzymania oddechu zastosować sztuczne oddychanie i wezwać natychmiast pomoc medyczną.

W kontakcie ze skórą

Zdjąć skażoną odzież. Zanieczyszczoną skórę umyć dokładnie dużą ilością wody z mydłem.

W kontakcie z oczami

Niezwłocznie przepłukać oczy delikatnym strumieniem wody przy podwiniętych powiekach. Wyjąć szkła kontaktowe. Ponownie płukać oczy przez co najmniej 20 minut. Skorzystać z pomocy lekarskiej.

W przypadku spożycia

Nie wywoływać wymiotów. Zasięgnąć porady lekarza.

5. POSTĘPOWANIE W PRZYPADKU POŻARU**Odpowiednie środki gaśnicze:**

Proszki gaśnicze, piana alkoholoodporna, dwutlenek węgla, rozproszone prądy wodne.

Środki gaśnicze, które nie mogą być użyte ze względów bezpieczeństwa:

Silny strumień wody

Szczególne zagrożenia:

Przy niepełnym spalaniu wytwarza się tlenek i dwutlenek węgla, tlenek azotu.

Specjalny sprzęt ochronny dla strażaków:

Stosować niezależny aparat oddechowy oraz pełną odzież ochronną.

Porady dodatkowe:

Zamknięte pojemniki narażone na ogień chłodzić poprzez zraszanie wodą. Jeśli to możliwe wynieść z miejsca narażenia. Nie dopuścić do przedostania się preparatu wraz ze środkami gaśniczymi do kanalizacji.

6. POSTĘPOWANIE W PRZYPADKU NIEZAMIERZONEGO UWOLNIENIA DO ŚRODOWISKA

Indywidualne środki ostrożności

Należy przestrzegać ogólnych zasad bezpieczeństwa i higieny. Pary rozcieńczyć rozproszonymi prądami wodnymi. Nosić odpowiednie środki ochrony indywidualnej - patrz pkt 8.

Środki ostrożności w zakresie ochrony środowiska

Usunąć źródła zapłonu. Zabezpieczyć studzienki ściekowe. Zapobiec zanieczyszczeniu gleby oraz nie dopuścić do przedostania się produktu do kanalizacji, wód powierzchniowych i gruntowych. Powiadomić odpowiednie władze w przypadku zanieczyszczenia wód.

Metody oczyszczania

Zlikwidować wyciek. Zamknąć dopływ cieczy, uszczelnić uszkodzone opakowanie. Nie splukiwać wodą. Miejsce gromadzenia się cieczy obwałować. Wycieki produktu zasypać niepalnym materiałem pochłaniającym ciecz np. piaskiem, ziemią, ziemią okrzemkową i zebrać do oznakowanych pojemników na odpady.

7. POSTĘPOWANIE Z PREPARATEM I JEGO MAGAZYNOWANIE

Postępowanie z preparatem

Przestrzegać ustawowych przepisów bezpieczeństwa i higieny pracy. Unikać przedłużonego lub powtarzającego się kontaktu ze skórą. Nie wdychać oparów lub rozpylonej mgły. Zapewnić odpowiednią wentylację pomieszczeń roboczych. Zakładać odpowiednie środki ochrony indywidualnej - patrz pkt 8.

Magazynowanie

Przechowywać w oryginalnych, szczelnie zamkniętych pojemnikach, w suchym i dobrze wentylowanym pomieszczeniu z dala od źródeł zapłonu oraz narzędzi iskrzących. Otwierane już pojemniki dobrze uszczelnić i przechowywać pionowo. Przechowywać w temperaturze 10–25°C. Chronić przed dostępem osób nieupoważnionych.

8. KONTROLA NARAŻENIA I ŚRODKI OCHRONY INDYWIDUALNEJ

Wartości graniczne narażenia w miejscu pracy

Specyfikacja	NDS	NDSch	NDSP
Octan n-butylu	200 mg/m ³	950 mg/m ³	---
Keton izobutyloowo-metylowy	83 mg/m ³	200 mg/m ³	---

Zalecane procedury nadzoru

Rozporządzenie Ministra Zdrowia z dnia 20 kwietnia 2005 r. w sprawie badań i pomiarów czynników szkodliwych dla zdrowia w środowisku pracy. Dz. U. Nr 73, poz.645;

PN-89/Z-01001/06. Ochrona czystości powietrza. Nazwy, określenia i jednostki. Terminologia dotycząca badań jakości powietrza na stanowiskach pracy;

PN Z-04008-7:2002. Ochrona czystości powietrza. Pobieranie próbek. Zasady pobierania próbek powietrza w środowisku pracy i interpretacja wyników;

PN-EN-689:2002. Powietrze na stanowiskach pracy - wytyczne oceny narażenia inhalacyjnego na czynniki chemiczne przez porównanie z wartościami dopuszczalnymi i strategią pomiarową;

PN-68/Z-04051. Oznaczanie zawartości octanu etylu i octanu butylu w powietrzu.

PN-78/Z-04119/01. Ochrona czystości powietrza. Badanie zawartości estrów kwasu octowego. Oznaczanie octanów: metylu, etylu, propylu, butylu i amylu na stanowiskach pracy metodą chromatografii gazowej z wzbogacaniem próbek.

PN-89/Z-04023/02. Ochrona czystości powietrza. Badania zawartości (w mieszaninach) szkodliwych substancji wydzielających się z wyrobów lakierowych nitrocelulozowych. Oznaczanie acetonu, alkoholi: etylowego, n-butylowego, izobutyloowego, etoksyetyloвого, butoksyetyloвого; octanów: etylu, n-butylu, etoksyetylu, toluenu i ksylenu na stanowiskach pracy metodą chromatografii gazowej.

PN-86/Z-04165/02. Ochrona czystości powietrza. Badania zawartości metylobutyloketonu. Oznaczanie metyloizobutyloketonu na stanowiskach pracy metodą chromatografii gazowej z wzbogacaniem próbek.

Kontrola narażenia w miejscu pracy

Zapewnić odpowiednią wentylację ogólną i miejscową pomieszczeń produkcyjnych i stanowisk pracy.

Indywidualne środki ochrony:

Ochrona dróg oddechowych

W przypadku braku wentylacji stosować maski z filtrem typu A.

Ochrona rąk

Rękawice ochronne np. neoprenowe lub nitylowe. Uwzględniając podane przez producenta parametry rękawic należy zwracać uwagę podczas stosowania produktu czy rękawice jeszcze zachowują swoje właściwości ochronne. Po skończonej pracy stosować kremy ochronne.

Ochrona oczu

okulary ochronne, gogle ochronne

Ochrona skóry
odzież ochronna

Kontrola narażenia środowiska

Zabezpieczyć przed wprowadzeniem do miejskiego systemu wodnokanalizacyjnego i cieków wodnych.

9. WŁAŚCIWOŚCI FIZYKOCHEMICZNE

Postać:	ciecz
Zapach:	rozpuszczalnikowy
Barwa:	bezbarwna
PH:	nie dotyczy
Temperatura wrzenia:	130°C
Temperatura zapłonu:	23°C
Temperatura samozapłonu:	370°C
Dolna granica wybuchowości:	1 %
Górna granica wybuchowości:	8 %
Właściwości utleniające:	brak
Prężność par (20°C):	10 hPa
Gęstość (20°C):	1 g/cm ³
Rozpuszczalność w wodzie:	nie rozpuszcza się
Współczynnik podziału n-oktanol/woda:	brak danych
Lepkość (kubek DIN 4mm):	54 s
Szybkość parowania:	brak danych

10. STABILNOŚĆ I REAKTYWNOŚĆ

Stabilność

Produkt jest stabilny w zalecanych warunkach stosowania i magazynowania.

Warunki, których należy unikać

wysokiej temperatury

Czynniki, których należy unikać

silnych utleniaczy

Niebezpieczne produkty rozkładu

Podczas pożaru wytwarza się tlenek i dwutlenek węgla.

11. INFORMACJE TOKSYKOLOGICZNE

Brak danych dotyczących toksyczności preparatu. Ocena została dokonana na podstawie danych dotyczących składników niebezpiecznych zawartych w preparacie.

Toksyczność ostra, doustnie:

Octan n-butyłu: LD₅₀ = 14000 mg/kg (szczur)

Keton izobutyloowo-metylowy: LD₅₀ > 2000 mg/kg

Toksyczność ostra, inhalacyjnie:

Octan n-butyłu: LD₅₀ = 9660 mg/m³/8h (szczur)

Keton izobutyloowo-metylowy: LD₅₀ > 5 mg/kg

Toksyczność ostra, skóra:

Octan n-butyłu: LD₅₀ > 5000 mg/kg

Keton izobutyloowo-metylowy: LD₅₀ > 2000 mg/kg

Działanie uczulające:

Octan n-butyłu: brak działania uczulającego

Keton izobutyloowo-metylowy: brak działania uczulającego

Toksyczność podostra, podchroniczna i długotrwała:

Keton izobutyloowo-metylowy:

Toksyczność dawki powtarzającej się: u męskich osobników szczurów uszkadza nerki.

CMR zaszeregowanie:

Octan n-butyłu: nie mutageniczny

Keton izobutyloowo-metylowy: nie mutageniczny

Skutki narażenia

Krótkotrwałe narażenie może powodować: lekkie podrażnienie skóry, oczu.

Długotrwałe narażenie może powodować: podrażnienia oczu, nosa, gardła; bóle i zawroty głowy, senność, nudności, w skrajnych przypadkach utratę przytomności;

12. INFORMACJE EKOLOGICZNE

Ekotoksyczność

Brak wyników badań ekotoksykologicznych produktu. Ocena została dokonana na podstawie danych dotyczących składników niebezpiecznych zawartych w preparacie. Produkt odznacza się niską lotnością (LZO<415g/L).

Toksyczność dla ryb:

Octan n-butyłu: LC₅₀ = 64 mg/l/48h (*Brachydanio rerio*); LC₅₀ = 62 mg/l/96h (*Leuciscus*)

Keton izobutyloowo-metylowy LC₅₀ = 100 - 1000 mg/l

Komponent zawierający bis sebacynian: Ostra toksyczność dla ryb: LC₅₀ < 1 mg/l/96h

Toksyczność ostra dla rozwielitki:

Octan n-butyłu: EC₅₀ = 73 mg/l/24h (*Daphnia magna*)

Keton izobutyloowo-metylowy: EC₅₀ = 100 - 1000 mg/l

Toksyczność ostra dla bakterii:

Octan n-butyłu: EC₁₀ = 959 mg/l/18h; EC₁₀ = 115 mg/l/16h (*Pseudomonas putida*)

Keton izobutyloowo-metylowy: EC₅₀ = 100 - 1000 mg/l

Toksyczność ostra dla glonów:

Octan n-butyłu: EC₅₀ = 674 mg/l/72h (*Scenedesmus subspicatus*)

Mobilność

Nie dopuścić do przedostania się preparatu do kanalizacji, zbiorników wodnych, wód odpływowych ani gruntu.

Trwałość i zdolność do rozkładu

brak danych

Zdolność do biokumulacji

brak danych

13. POSTĘPOWANIE Z ODPADAMI

Usuwać zgodnie z obowiązującymi przepisami krajowymi i wspólnotowymi.

Metody usuwania preparatu

Nie wylewać do kanalizacji, do ujęć wodnych i gruntu. Z dala od wyrobów łatwopalnych utwardzić pozostałości preparatu w opakowaniu utwardzaczem, wilgotnym piaskiem i usunąć. Utwardzony preparat nie jest odpadem niebezpiecznym. Kod odpadu: 08 01 11.

Metoda usuwania opakowania

Opróżnione, oczyszczone opakowanie nie jest odpadem niebezpiecznym, oddać do utylizacji, recyklingu. Kod odpadu: 15 01 04.

14. INFORMACJE O TRANSPORCIE

Transport ADR/RID/ADN/ADNR

Prawidłowa nazwa przewozowa: **FARBA**

Nr rozpoznawczy materiału: **UN 1263**

Klasa: **3**

Kod klasyfikacyjny: **F1**

Nalepka ostrzegawcza: **3**

Grupa pakowania: **III**

Nr rozpoznawczy zagrożenia: **30**

Transport morski IMO/IMDG:

Prawidłowa nazwa przewozowa: **FARBA**

Nr rozpoznawczy materiału: **UN 1263**

MFAG: **310**

Strona IMDG: **3379**

Zanieczyszczenie morza: -

Grupa pakowania: **III**

Transport powietrzny ICAO/IATA

Prawidłowa nazwa przewozowa: **FARBA**

Nr rozpoznawczy materiału: **UN 1263**

Grupa pakowania: **III**

Nalepka ostrzegawcza: **3**

15. INFORMACJE DOTYCZĄCE PRZEPISÓW PRAWNYCH

Informacje zamieszczane na etykiecie

R10 - Produkt łatwopalny.

R52/53 - Działa szkodliwie na organizmy wodne; może powodować długo utrzymujące się niekorzystne zmiany w środowisku wodnym.

- R66 - Powtarzające się narażenie może powodować wysuszenie lub pęknięcie skóry.
 - R67 - Pary mogą wywoływać uczucie senności i zawroty głowy.
 - S2 - Chronić przed dziećmi.
 - S23 - Nie wdychać pary/rozpylonej cieczy.
 - S29 - Nie wprowadzać do kanalizacji.
 - S42 - Podczas natryskiwania stosować odpowiednie środki ochrony dróg oddechowych.
 - S51 - Stosować wyłącznie w dobrze wentylowanych pomieszczeniach.
- Zawiera: octan n-butylu, bis (1,2,2,6,6-pentametylo-4-piperdylo) sebacynian.

Należy przestrzegać obowiązujących przepisów krajowych:

Rozporządzenie Ministra Pracy i Polityki Socjalnej z dnia 26 września 1997r. w sprawie ogólnych przepisów bezpieczeństwa i higieny pracy (Dz.U. Nr 129 poz.844 z późn.zm.-tekst jednolity Dz.U. Nr 169/2003, poz. 1650).
Rozporządzenie Ministra Zdrowia z dnia 2 września 2003 r. w sprawie kryteriów i sposobu klasyfikacji substancji i preparatów chemicznych (Dz.U. nr 171, poz. 1666 wraz z późn. zm.).
Rozporządzenie Ministra Zdrowia z dnia 2 września 2003r. w sprawie oznakowania opakowań substancji niebezpiecznych i preparatów niebezpiecznych (Dz.U.173.1679 wraz z późn. zm. Dz.U.04.260.2595).
Rozporządzenie Ministra Zdrowia z dnia 18 lutego 2003r. w sprawie sposobu dokonywania oceny ryzyka dla zdrowia człowieka i dla środowiska stwarzanego przez substancje chemiczne (Dz.U.03.52.467).
Rozporządzenie MPiPS z dnia 29 listopada 2002 r. w sprawie najwyższych dopuszczalnych stężeń i natężeń czynników szkodliwych dla zdrowia w środowisku pracy (Dz.U. Nr 217, poz. 1833 wraz z późn. zm. Dz.U. Nr 161 z 2007 r. poz. 1833).
Ustawa z dnia 11 maja 2001 r. o opakowaniach i odpadach opakowaniowych. (Dz.U. nr 63 z 2001r., poz. 638).
Ustawa z dnia 27 kwietnia 2001r. o odpadach (Dz.U.01.62.628 wraz z późn.zm.)

Należy przestrzegać obowiązujących przepisów wspólnotowych:

Dyrektywa Komisji 2006/8/WE z dnia 23 stycznia 2006r. zmieniająca, w celu dostosowania do postępu technicznego, załącznik II, III i V do dyrektywy 1999/45/WE Parlamentu Europejskiego i Rady odnoszącej się do zbliżenia przepisów ustawowych, wykonawczych i administracyjnych Państw Członkowskich odnoszących się do klasyfikacji, pakowania i etykietowania preparatów niebezpiecznych.
Rozporządzenie nr 1907/2006/WE Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 18 grudnia 2006r. w sprawie rejestracji, oceny, udzielania zezwoleń i stosowanych ograniczeń w zakresie chemikaliów (REACH) i utworzenia Europejskiej Agencji Chemikaliów.
Dyrektywa Nr67/548/EWG z dnia 27 czerwca 1967r. w sprawie zbliżenia przepisów ustawowych, wykonawczych i administracyjnych odnoszących się do klasyfikacji, pakowania i etykietowania substancji niebezpiecznych wraz z późniejszymi zmianami.
Dyrektywa Parlamentu Europejskiego i Rady 1999/45/WE w sprawie zbliżenia przepisów ustawowych, wykonawczych i administracyjnych Państw Członkowskich dotyczących klasyfikacji, pakowania i etykietowania preparatów niebezpiecznych.
Dyrektywa Komisji Nr 2000/39/EC w sprawie pierwszego wykazu wartości najwyższych dopuszczalnych stężeń w środowisku pracy w celu ochrony zdrowia i bezpieczeństwa pracowników- narażonych na czynniki chemiczne w miejscu pracy.

16.**INNE INFORMACJE**

Pełen tekst zwrotów R z punktu 3

- R10 - Produkt łatwopalny.
- R11 - Produkt wysoce łatwopalny.
- R20 - Działa szkodliwie przez drogi oddechowe
- R36/37 - Działa drażniąco na oczy i drogi oddechowe.
- R43 - Może powodować uczulenie w kontakcie ze skórą.
- R50/53 - Działa bardzo toksycznie na organizmy wodne; może powodować długo utrzymujące się niekorzystne zmiany w środowisku wodnym.
- R66 - Powtarzające się narażenie może powodować wysuszenie lub pęknięcie skóry.
- R67 - Pary mogą wywoływać uczucie senności i zawroty głowy.

Dodatkowe informacje

Powyższe informacje są opracowane w oparciu o bieżący stan wiedzy i dotyczą produktu w postaci, w jakiej jest stosowany. Dane dotyczące tego produktu przedstawiono w celu uwzględnienia wymogów bezpieczeństwa, a nie zagwarantowania jego szczególnych właściwości. W przypadku, gdy warunki stosowania produktu nie znajdują się pod kontrolą producenta, odpowiedzialność za bezpieczne stosowanie produktu, a w szczególności za przestrzeganie przepisów prawa, spada na użytkownika.
Pracodawca jest zobowiązany do poinformowania wszystkich pracowników, którzy mają kontakt z produktem o zagrożeniach i środkach ochrony osobistej wyszczególnionych w karcie.
Niniejsza karta charakterystyki opracowana została na podstawie kart charakterystyki dostarczonych przez producentów surowców oraz obowiązujących przepisów dotyczących substancji i preparatów chemicznych.